

Excursió dels alumnes de l' Escola de Mines

Als distingits geòlegs D. Ramón Adán de Yarza, á D. Florentí Azpeitia y á llurs alumnes de la Escola de Mines:

Després de vostra carinyosa invitació mostrant-me el goig ab que veuriau que vos hi acompanyés á les pràctiques que junts anaveu á realisar per l' Aragó, me plau correspondre fent públich aquest mon agrahiment per les moltes atencions de que inmerescudament he sigut objecte, com també per haver conquerit variats conexements y valioses trovalles, adhuc que per lo molt que tots vos interesseu per la Geologia de Catalunya, y que tants bons recorts vos dexá vostre anterior excursió d' antany, esperant vosaltres y nosaltres que en l' esdevenir retornaréu á fer aquestes instructives pràctiques á Catalunya.

Fa un any que la Institució procurá compláurevros en aquella excursió geològica, y que d' ella se 'n feu la corresponent ressenya en aquestes planes del Butlletí: donchs bè, pera que no quedin interrompudes aquestes ressenyes, jo vos donaré, distingits consocis, una descripció de la marxa de l' excursió de pràctiques de geologia, dels alumnes de l' Escola de Mines de Madrid.

El 24 de Març ens reunirem á l' Estació del Mitj-dia pera arreglar aquesta important excursió: jo en mitj de vosaltres me sentí unificat á l' Escola, y si bè formalment no 'n soch alumne, no obstant jo 'm considerava com á tal, y un llaç d' afecte m' uní pera tota l' excursió, poguent seguir-la ab aquell noble esperit de ver aficionat á la Geologia.

Durant aquest dia ressegurem els voltants de Sigüenza, caracterisat per el Triássich, ab regular inclinació cap á ponent, de poch espessor en conjunt y molt semblant al Triássich de Catalunya. L' inferior ó Vosgiá está representat per l' arenisca abigarrada; seguidament el Murchelkalk (Virgloriá), de molt poch espessor y podria ésser que les calices que s' atribueixen á n' aquest pis fossin ja de la base del immediat superior, com ja succeeix en molts punts de Catalunya que del Triássich inferior se passa al superior;

y aquest dubte el manifesto per no haverhi trobat els *fucoïdes* característichs d' aquest nivell, adhuc que la calça es poch compacta y estratificada, á voltes tabular com la de nostre Keuper. Ab estratificació concordant seguexen unes margues irissades y roges, carregades de cristalls de guix, en les que jo hi vareig recullir alguns petits cristalls d' aragonit transparent: aquestes capes sens dupte pertanyen al Keuper (Tyrolíá), demunt de les quals hi corresponen les característiques carnioles, ab grans espessors de dolomia, ja roja, ja rosada, y fins de fosca, tota corcada y sens rastre de fossilisació.

El día 25 resseguiem els voltants de Alhama d' Aragó, població tan coneguda per l' eficacia y abundó de les aigues termals, les que brollan en un conglomerat que 's pot atribuir á la formació miocénica y que ab poca inclinació cubreix els estrats del Cretácich que traspassen la població casi verticalment. En aquets estrats hi he trobat alguns fòssils en les capes margoses, mentres que en les calçes es inútil el poguerne extreure ab perfecció: els fòssils més abundants son, entre altres, un *Tylosthoma* sp. y alguns equinids. Si bè no hi vareig trobar cap fòssil que precisés el pis d' aquestes capes, no obstant, estant ja reconegudes com del Cenomaniá per correspondre ab la metexa estratificació al nivell inferior ó sigui com á base una especie d' arkoses ó arenisques blanques y roges compostes de quarç, feldespatz aolinitisats ab petits fragments de mica; arkoses que en altres llochs se fan pertanyer també al Cenomaniá. Entre aquestes arenisques tan especials hi aparegué una capa d' ostres molt petites formant lumaqueles, y que al exterior está tota descomposta, d' un color verdós y de composició argilosa.

Es importantíssim l' estudi tectónich d' aquesta comarca, car les capes cretáciques están molt revoltas en poca extensió de terrer y l' inclinació dominant es cap á ponent.

Mossén M. FAURA Y SANS.

(Acabará)

LA INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTORIA NATURAL sols se declara responsable de lo contingut en la *Secció Oficial* del seu Butlletí, deixant integra als respectius autors la responsabilitat dels treballs firmats.
